

RELACION
PËR
PROJEKTVENDIMIN
“PËR KRIJIMIN,
ORGANIZIMIN DHE FUKSIONIMIN E AGJENCISË PËR MEDIA DHE
INFORMIM”

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Projektakti përbën një nismë për rikonceptimin dhe riorganizimin institucional të strukturave që ndjekin marrëdhëniet e Këshillit të Ministrave me mediat, informimin e publikut mbi veprimtarinë e qeverisë, si dhe që kujdesen për informimin e përditshëm të Kryeministrit dhe ministrave mbi lajmet, aktualitetin dhe opinionin mediatik e publik.

Në këtë kontekst, objektivi i projektaktit, përmes krijimit të këtij institucioni të ri, të centralizuar, është realizimi i një komunikimi më efikas ndërmjet Këshillit të Ministrave nga njëra anë dhe medias e publikut nga ana tjetër. Kjo risi ka si qëllim fundor gjithashtu që komunikimi ndërmjet palëve të sipërpërmendura të jetë transparent dhe i plotë, duke mundësuar qoftë informimin tërësor të publikut mbi nismat e qeverisë, qoftë njohjen e kësaj të fundit me qëndrimin e publikut mbi nismat qeveritare.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Projektvendimi nuk është i parashikuar në programin analitik të projektakteve dhe as në programin politik të Këshillit të Ministrave. Pavarësisht sa më sipër, ajo çka mund të thuhet është se ky projektvendim pasqyron vizionin e Këshillit të Ministrave për krijimin e një mekanizmi gjithëpërfshirës të komunikimit me publikun dhe median.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Në shtjellim të nevojës dhe përparësisë që ky projektakt përfaqëson, sqarojmë se aktualisht, në aparatën shtetërorë në varësi të Këshillit të Ministrave, nuk ka një mekanizëm apo organ të posacëm, veprimtaria e të cilit të fokusohet tek marrëdhëniet e qeverisë me mediat e publikun, si dhe që të sigurojë informimin e

Kryeministrit dhe të anëtarëve të Këshillit të Ministrave. Deri më tani përgjegjësi të kësaj natyre janë ushtruar nga pjesë të stafeve ekzistuese të kabineteve, të cilët, në nivel të numrit të personelit në dispozicion, si dhe në nivel të kapaciteteve infrastrukturore, nuk kanë patur burimet e mjaftueshme, për t'i evoluar këto funksione në spektrin që synohet të arrihet përmes kësaj nisme.

Konkretisht, sikurse mund të kuptohet nga tërësia e kompetencave dhe detyrave të listuara në dispozitat e projektvendimit, të cilat propozohen t'i atribuohen Agjencisë së re, roli i zëdhënësit të qeverisë, nuk do të kufizohet më vetëm në një "ndërmjetës" të thjeshtë midis saj dhe medias e publikut dhe as vetëm në një "përçues" të imazhit apo mesazheve të qeverisë. Tanimë kjo strukturë e re do të marrë përsipër detyra që konsistojnë në hulumtimin, sondimin dhe studimin e qëndrimit që publiku ka ndaj të gjitha nismave, projekteve dhe akteve të qeverisë, duke e çuar në një tjetër stad marrëdhënien e kësaj të fundit me vetë publikun.

Ky element i veprimtarisë së Agjencisë, që lidhet me studimin e opinionit publik dhe që për herë të parë ngrihet në nivel institucional, nuk parashikohet vetëm për motive statistikore si qëllim në vetëvete, por do të shërbejë si një mjet për përmirësimin e vetë politikave shtetërore të Këshillit të Ministrave. Nëpërmjet këtij elementi, Këshilli i Ministrave dhe i gjithë aparati shtetëror në varësi të tij, do të kenë mundësinë të evidentojnë në mënyrë më të shpejtë fushat në të cilat duhet ndërhyrë qoftë përmes nismave ligjore ndryshuese, qoftë me projekte legjislative të reja, apo edhe në rastin më të thjeshtë: përmes veprimtarisë administrative/ekzekutive, kur kjo e fundit është e mjaftueshme për të kënaqur pritshmëritë e publikut.

Një qasje e tillë për rolin e institucionit të ri do të mundësonte që komunikimi ndërmjet Këshillit të Ministrave dhe publikut të mos mbetet në nivelin formal/sipërfaqësor, por të shndërrohet në një mekanizëm vetëpërmirësimi. Është pikërisht ky i fundit efekti kryesor i pritshëm i kësaj nisme.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Baza ligjore për nxjerrjen e vendimit të propozuar gjendet tek neni 6, pika 2, e ligjit nr. 90/2012, "Për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore", i cili përcakton se *"Përveçse kur parashikohen drejtpërdrejt nga ligji, institucionet e varësisë krijohen dhe mbyllen nga Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës apo përkatësisht Kryeministrit, dhe kanë personalitet juridik publik."*

Nga përmbajtja e tij, projektvendimi ka natyrë normative (akt-nënligjor me karakter normativ), sepse përmban rregulla të përgjithshme që lidhen me krijimin, organizimin dhe detyrat e Agjencisë, që nuk shterrojnë në zbatimin e tyre. Në këndvështrim të nenit 116 të Kushtetutës, i cili përcakton aktet normative me fuqi juridike në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë dhe hierarkinë e tyre, vendimi i propozuar është evidente se i përket kategorisë së “akteve normative të Këshillit të Ministrave”, të parashikuara në pikën 1 ç) të nenit. Në këtë kontekst, nga shqyrtimi i projektaktit rezulton se përmbajtja e tij nuk tejkalon autorizimin që i është akorduar Këshillit të Ministrave nga dispozita e mësipërme ligjore. Duhet theksuar gjithashtu se projektvendimi respekton gjithashtu të gjitha kërkesat e listuara në paragrafin 3 të të njëjtin nen të ligjit nr. 90/2012, i cili shprehet si më poshtë:

“Në vendimin e Këshillit të Ministrave për krijimin e një institucioni të varësisë përcaktohen, të paktën:

a) emri dhe selia;

b) misioni;

c) funksionet administrative që i delegohen;

ç) ministri përgjegjës;

d) organizimi territorial, nëse është i zbatueshëm, si dhe detyrat administrative të degëve territoriale dhe kompetencat e tyre territoriale.”

Të gjithë elementët e mësipërm janë qartësisht të reflektuar në dispozitat e krerëve I dhe II të projektvendimit dhe për rrjedhojë përputhshmëria e tij me ligjin nr. 90/2012 është evidente. Më tej në nivelin kushtetues, nga pikëpamja lëndore kujtojmë se në bazë të nenit 95, paragrafi 2 I Kushtetutës “Këshilli i Ministrave ushtron çdo funksion shtetëror, i cili nuk u është dhënë organeve të pushteteve të tjera shtetërore ose të qeverisjes vendore.” Në këtë pikëpamje është e drejta e Këshillit të Ministrave që këtë veprimtari shtetërore, ta organizojë dhe strukturojë institucionalisht në mënyrën që ky organ vlerëson si më të volitshme, sikurse e shpjegojmë edhe më sipër se është i autorizuar në mënyrë konkrete edhe nga ligji nr. 90/2012.

Për sa i përket çështjes së kushtetutshmërisë së projekt-vendimit, parë në këndvështrim të nenit 118 të Kushtetutës, ai përbën një akt nënligjor të nxjerrë në respektim të të tre kriterëve të parashikuara nga kjo dispozitë kushtetuese:

1. Aktet nënligjore nxirren në bazë dhe për zbatim të ligjeve nga organet e parashikuara në Kushtetutë.

Përveç çështjes së bazueshmërisë ligjore, të shtjelluar më sipër, vendimi i propozuar do të nxirret nga Këshilli i Ministrave - organ kushtetues.

2. Ligji duhet të autorizojë nxjerrjen e akteve nënligjore, të përcaktojë organin kompetent, çështjet që duhen rregulluar, si dhe parimet në bazë të të cilave nxirren këto akte.

Miratimi i këtij projektakti është qartësisht në respektim edhe të këtyre kritereve, pasi të gjitha përcaktimet e dispozitës kushtetuese të mësipërme, lidhur me autorizimin për nxjerrjen e aktit, organin kompetent dhe përmbajtjen, gjejnë pasqyrim në ligj.

3. Organi i autorizuar me ligj për të nxjerrë akte nënligjore, siç specifikohet në paragrafin 2 të këtij neni, nuk mund t'ia delegojë kompetencën e tij një organi tjetër.

Argumentimin e pajtueshmërisë me këtë parashikim e gjujkojmë të panevojshëm, duke qenë se vetë nisma për propozimin e aktit ndaj Këshillit të Ministrave, është në vetvete tregues i saj (pajtueshmërisë).

Si i tillë, bazuar në argumentimin e parashtruar më sipër, vlerësojmë se projektvendimi i përmbahet kufijve të përgjithshëm të vendosur nga normat/aktet më të larta, si dhe respekton përmbajtjen e tyre.

Për sa i përket çështjes së pozicionimit në raport me normat juridike në fuqi (të legjislacionit të brendshëm të fushave të tjera të ngjashme/të lidhura me legalizimin), gjujkojmë se projektakti është në harmoni me dispozitat e legjislacionit që rregullojnë veprimtarinë administrative të institucioneve shtetërore.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKTET NORMATIVE)

Projektvendimi nuk synon përafrimin me *Acquis Communautaire*.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Projektvendimi i paraqitur për shqyrtim përmban 23 dispozita të strukturuar në katër krerë.

Kreu i parë i projektvendimit përmban tre dispozita të përgjithshme që përcaktojnë qëllimin e projektvendimit, statusin dhe misionin e Agejncisë si person juridik publik në varësi të Kryeministrit si “*të sigurojë transparencën në lidhje me politikat, aktivitetet, projektet, eventet dhe aktet e Këshillit të*

Ministrave dhe të tjerave akte të ministrave dhe çdo institucioni të administratës shtetërore.”

Kreu i dytë parashikon përgjegjësitë funksionale të Agjencisë, që konsistojnë në:

“Organizimin e punës për të informuar dhe komunikuar me publikun dhe mediat.

Organizimin e punës për të përgatitur qendrimet dhe sondazhet e qeverisë mbi çështjet me interes publik.”

Kreu i tretë përmban rregullat për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë, duke detajuar në mënyrë të veçantë tërësinë e detyrave dhe funksioneve të saj, sic janë të listuara në pikën 10 të këtij kreu. Në kuadër të këtyre detyrave, gjejmë rastin të sqarojmë se detyra e përcaktuar në shkronjën “a” të pikës 10, i referohet vetëm strukturave për informimin dhe komunikimin mediatik dhe nuk përfshin koordinatorët e të drejtës për informim sipas ligjit të posaçëm, pasi këta të fundit janë jashtë qëllimit dhe fushës së zbatimit të këtij projektvendimi. Në këtë kre përcaktohen gjithashtu rregullat që kanë të bëjnë me strukturën e përgjithshme institucionale të Agjencisë, e cila do të përfshijë edhe njësitë e informimit pranë ministrive dhe institucioneve qendrore, me kriteret që duhet të plotësojë personi që emërohet Drejtor i Përgjithshëm dhe rregullat për emrimin dhe lirimimin e tij nga detyra. Përpos sa më sipër, gjenden të parashikuara në këtë kre edhe dispozitat për miratimin e rregullores së brendshme, për vulën, stemën dhe logon e Agjencisë, si dhe dispozita që përcakton marrëdhëniet e punës së punonjësve të Agjencisë.

Së fundmi, kreu i katërt përmban dispozitat kalimtare dhe të fundit të cilat normojnë periudhën e ngritjes së Agjencisë së re, sipas afateve dhe procedurave përkatëse. Në këtë kre rregullohet mënyra e funksionimit të Agjencisë deri në përfundimin e procesit të konstituimit të saj.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Institucioni i ngarkuar për zbatimin e këtij projektakti është vetë Agjencia që krijohet rishtaz përmes tij, në përputhje me detyrat dhe përgjegjësitë që përcaktohen në dispozitat e veçanta të projektaktit.

VIII. MINISTRITË, INSTITUCIONET DHE SUBJEKTET E TJERA QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Hartimi i Projekt-aktit të paraqitur për shqyrtim është realizuar nga strukturat pranë Kryeministrisë.

Projektakti iu dërgua për mendim Ministrit të Drejtësisë, Ministrit të Financave dhe Ekonomisë dhe Departamentit të Administratës Publike. Sugjerimet e tyre janë reflektuar në tekstin e projektaktit duke kryer rregullimet përkthëse, me përjashtim të atyre si më poshtë:

- Sugjerimit të DAP për shkronjën “j” të pikës10, të Kreut III. Fjalitë e fundit të kësaj dispozite vlerësohet se duhet të qëndrojë në kuadër të nevojës së qartësisë të rolit të strukturave kryesore të Agjencisë. Për këtë arsye kjo fjali është lënë si pjesë përbërëse e dispozitës, edhe pse rregullime të kësaj natyre do të jenë pjesë edhe e normave të rregullores së brendshme sikurse e përcakton vetë dispozita dhe sikurse është përmendur edhe nga vetë DAP në mendimin e tij.
- Sugjerimit të MFE për heqjen e dispozitës së fundit (pika 6 me numërtimin fillestar) të kreut IV. Pavarësisht vlerësimit të MFE si një dispozite që nuk mund ta realizojë më vete qëllimin e saj, sepse ka nevojë të konkretizohet me një vendim tjetër të KM që të përmbushë nevojën e përorimit të fondit rezervë, u vlerësua që kjo pikë të qëndroj për efekt deklarativ dhe për të shprehur në mënyrë të përgjithshme angazhimin e KM për përdorimin e atij fondi në momentin kur ai të jetë i nevojshëm.

Në tekstin e projektaktit janë pasqyruar gjithashtu edhe sugjerimet e mëtejshme të strukturave juridike të MD, gjatë bashkërendimit nëpërmjet postës elektronike (email), që kanë përmirësuar terminologjinë dhe përmbajtjen e tij (projektaktit). U reflektua gjithashtu sugjerimi i MFE për riformulimin e dispozitës së fundit të kreut IV. Sugjerimet e DAP gjatë këtij bashkërendimi me email u reflektuan pjesërisht vetëm përsa i përket pikës 3 të kreut IV të tij, ndërsa në pjesën tjetër të tyre, u vlerësua më i përshtatshëm formulimi aktual.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Sikurse është përcaktuar në pikën 3 të kreut IV të projektvendimit, Agjencisë do t'i rialokohen fondet e dedikuara për informim dhe monitorim, që deri para hyrjes në fuqi të këtij vendimi kanë qenë të caktuara për ATSH, ministritë dhe institucionet e tjera qendrore. Shpenzimet për këto çështje, kryhen nga institucionet në të cilat ndodhen aktualisht, deri në ndryshimin e ligjit të buxhetit të vitit 2021. Efektet financiare, që rrjedhin nga zbatimi i këtij vendimi për vitin 2021, do të përballohen nga fondet miratuara për secilin institucion dhe do të fillojnë nga momenti i emërimit të nëpunësve në detyrë.